

MÁLTEIGURIN

Úr Orðafari

LITAVA

Hetta er það nunn, sum hitt sýðsta af B alतालदुम eftir
 konari leiðbeining hefur fingið á för oyskum máli. Það er
 namnasniðin, sum Heimsatlasíð nýtur, og er so statt
 eisini alment víðurkent. Vert er at geva gætur, at herð-
 ingin er fremst á, og at á öðrum stavili er stutt. Navnið
 er soleiðis ljóðskrivað: [lit'itav]. Litavi [lit'itavi], flt.
 litavar er íbúgvaheitin, og lýsingarorðið er litaviskur
 [lit'taviskur]. Í öllum orðunum skal herðingin sum neynt
 vera á fyrsta stavili.

BUMBUBRESTUR

Tað varð sagt um ferferti, at amerikanar -brustu- atom-
bombuna yvir Hiroshima á sinni. At *brestra* er tvinn-
anda orð. Annað sterkt bent (*brestur, brast, brustu,*
brostið), ið ikki tekur ávirki (*bløðran brast, bløðurnar*
brustu), og hitti veikt bent (*brestr, brest, brest*), ið tekur
ávirki (hann *brestr* bløðruna, hann *brestir* bløðruna,
hann *hevur brest* bløðruna). Hesi domini sýna, hvussu
skeivt maður in málbar seg, ið segði, at teir -brustu-
atombombuna. Annars er orðið *bresta* í veikara lagi til
hetta brúk. Mundi ikki *spreingja* hóskað betur til so
grova løðing!

GRAVA

Tey eru fleiri enn færr, ið eru farin at benda hetta orð veikt: *gravar, gravaði*. Hetta man eyðivitað vera eftir donskum fyridømi. Men bærililgari tykir hin gamla sterka bendingin, sum vónandi eisini er hin v anligara enn, ið hvussu er hjá tilkomnum fólki: *grevur, gróv, gróvu, grívið*. Mælt verður øllum fjølmiðlum til at nýta hesa bending.

NÆRINDIS

Hetta er fyriseting, ið stýrir hvørjumfalli. Ti er óbeint at siga ella skriva »nærindis markið«, sum nýliga kom fyr í. Hitt beina er *nærindis markinum*.

„KLATTRA“

At «klattra» eitur einki á føroyskum. Heldur at *klintrast* ella *klíva*.

LIDUGUR

Hetta orðið hefur trý stavilsi: *lið-ug-ur*, og tey eiga øll at hoyrast, eisini í skjótar í talu. Summi hava tikið upp tann ósið at gloypa miðstavilsinum og siga bar a [li:vur]. Mælt verður frá tí.

«UNDIR»

»Undir« fundinum er ekki rætt mál, heldur *á fundinum*, heldur ekki »undir« ódnar veðrinum, men *í ódnarveðrinum*.

Byrjaði fyrst í 50'unum

Í síðsta 2'ara hövdu vit eina grein um barnagudstænanastur í Christianskirkjunni, og tá numu vit við upprunan av hesum gudstænanastum, tó uttan at greiða frá út í æsir.

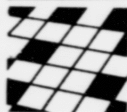
Men fyri at taka aftur-
íaftur søguna, so byrjaðu
barnagudstænastur nar
fyrst í 50'unum, meðan
N.J. Mortensen var
prestur har norður í.

Tað vísti seg nevnliga,
at það gjørdist trongt í
gomlu kirkjuni til stóru

høgtíðirnar, og illa bar til
at fáa alt fólki inn.

Tú fann kirjuráðið, har Karl E. Andreassen tá var formaður, uppá, á hava barnagudstæstur um hægðina. Foreldur og børn fóru so í kirku mitt um dagin, meðan onnur fóru til vanliga tíð.

Men eftir at Christianskirkjan varð tikin í nýtslu, hildu barnagudstæsturnar fram, og tær verða framvegis hildnar á jolum, pásćum og á hvítusunnuni.

[illegible]

KROSSORÐAGÁTA

Loysnin frá seinastu viku

Loysunarorðið: ÁRSLOK

N	V	G	G	J	A	R	S	A	F	T	A	N	O	M
Y	T	I		E	L	E	I	S	O	N	A	U	T	O
G	A	M	L	A	M	A	N	N	A	D	A	N	S	U
G	S		N	A	G	G	A			L	O	T	G	
J	U	T	E		E	U		S	N		R	I	T	U
A	S	E	Y	A		N	L	H	E	L	T	N	I	N
R	E	I	D		J	S	A	A	T		A	O	D	
S	D	N		S	I	G	R	U	N		U	L	V	U
M	O			U	G	L	I		G	K		I	R	E
O	M	M	U	R		A	S		H	A		K	L	K
R		A	R	R	A	S		R	A	L	F		A	S
G	O	G	G	A	R		F	E	I	L	U	R	T	A
U	N	G	A	R		A	R	K			G	O	B	I
N	O	A			S	P	A		M	A	A	S		L
46			T	E	M	U	N	N	U	R			R	E
N	Y	G	G	J	A	R	S	R	A	K	E	T	T	I

Vinnari: Judy Grunnveit, 440 Haldórsvík

Hvønn leygardag

verður krossorðagáta í blaðnum. Drigið verður millum røttu innsendu loysnirnar. Vinningurin er ein av niðanfyri nevndu bókum frá Føroya Skúlabókagrunni. (Krossa av hvøria tú best kundi hugsað tær).

Fyri at verða við í dráttinum um vinningin, má loysunar-
orðið vera okkur í hendi í *seinasta lagi hósdagin*. Vinn-
arinn verður saman við loystu gátuni kunngjördur í blað-
num næsta leygardagin.

Sendið loysunarorðið til: **Sosialurin, Box 76, 110 Tórshavn** – og viðmerkið »**Krossorðagáta**« á bjálvan.

Loysnunarorðið:

Navn

Bústaður

Bygd/býur

Lesið føroyskt – hugsið føroyskt!

- ☐ Fuglar í Norðurhøvum
- ☐ Stjórnarskipanarmálið 1946
- ☐ Spell at sólin kom upp
- ☐ Politiska søga Føroya 1814–1906
- ☐ Føroyskir soppar
- ☐ Døgurðabókin
- ☐ Søgan um eplið
- ☐ Heimsatlas
- ☐ Mannakroppurin – og hvussu hann starvar
- ☐ Alfagurt ljóðar mín tunga (fløga/ljóðband)

*Bækur og annað tilfar
– bæði innan og utan skúlagátt.*

FØROYA SKÚLABÓKAGRUNNUR

